
SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA
RODZINY DLA GMINY MIKOŁÓW ZA ROK
2018

MARZEC 2019

Spis treści

Wstęp.....	2
Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.....	3
Wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin	4
Przeciwdziałanie degradacji społecznej dzieci i rodzin	12
Zapewnienie infrastruktury i dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego.....	15
Finansowanie	17
Zestawienie potrzeb	17

Wstęp

W dniu 29 sierpnia 2017 roku Rada Miejska Mikołowa przyjęła Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Mikołów na lata 2017 – 2019. Wykonanie uchwały powierzono Burmistrzowi Miasta.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych spoczywa, zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, na jednostkach samorządu terytorialnego. Obowiązek ten wypełniany jest m.in. w oparciu o wspomniany Program, którego opracowanie i realizację nakłada na gminę art. 176 ustawy. Gminny Program zakłada współpracę wszystkich instytucji i służb zajmujących się szeroko pojętymi problemami w rodzinie, co ma za zdanie całościową pomoc rodzinom przeżywającym trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci.

Głównym celem programu jest tworzenie i wspomaganie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania poprzez rozwój aktywności własnej i zapobieganie marginalizacji życia rodziny. Realizacja celu odbywa się przez:

- wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, mające na celu przywrócenie zdolności wykonywania tych funkcji,
- wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin,
- przeciwdziałanie degradacji społecznej dzieci i rodzin,
- zapewnienie infrastruktury i dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego.

Założeniem Programu jest zatem wsparcie rodziny naturalnej, eliminowanie zagrożeń i tworzenie spójnego systemu wsparcia.

Zgodnie z zapisami Programu, Burmistrz Mikołowa w terminie do 31 marca każdego roku składa Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji Programu.

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu ukształtowanie lub też przywrócenie zdolności do wypełniania tych funkcji.

W ramach pracy z rodzinami przeżywającymi takie trudności, realizując jednocześnie podstawowy obowiązek wynikający z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołowie przydziela rodzinom tego wymagającym asystenta rodziny. Rodziny z problemami opiekuńczo - wychowawczymi stanowią grupę klientów Ośrodka Pomocy, która wymaga szczególnego wsparcia. Asystent rodziny bierze udział w aktywnym wspieraniu rodziny poprzez wykorzystywanie różnorodnych metod i narzędzi pracy. Pomoc udzielana rodzinie winna być wszechstronna i profilaktyczna, tj. uprzedzająca wystąpienie niepożądanych skutków w funkcjonowaniu rodziny.

Tabela 1. Zestawienie pomocy udzielonej rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze 2018 roku

Wspieranie rodziny	ogółem
Liczba rodzin przeżywających trudności op. – wych. objętych wsparciem asystenta rodziny	48
Liczba rodzin przeżywających trudności op. – wych. objętych pracą socjalną	48

Opracowanie własne

Od momentu uchwalenia Programu, tut. Ośrodek organizował również grupy samopomocowe.

Jedną z nich była grupa wsparcia zorganizowana w ramach projektu „Postaw na lepsze jutro” dla rodziców z problemami opiekuńczo – wychowawczymi dzieci korzystających ze wsparcia placówki wsparcia dziennego. Projekt realizowany był w okresie od 01.09.2016r. do 31.08.2018r. w Placówce Wsparcia Dziennego Świetlicy Opiekuńczo - Specjalistycznej

obejmującej wsparciem gminę Mikołów.

Prowadzone zajęcia miały na celu wsparcie funkcjonowania całej rodziny, podniesienie umiejętności psychospołecznych, podniesienie samooceny, a także wzbudzenie w uczestnikach motywacji do podejmowania celowej, świadomej aktywności w życiu społecznym. W trakcie spotkań poruszano tematy dotyczące planowania przyszłości, radzenia sobie w sytuacjach konfliktu między rodzicami a dziećmi, analizowano relacje dorosły – dziecko. Działania skupiały się również na edukacji w kierunku zaspokajania podstawowych potrzeb rozwojowych i emocjonalnych członków rodziny i wzmocnieniu poczucia własnej wartości.

Jednym z narzędzi wspierania rodziny dotkniętej problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest również „rodzina wspierająca”. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo. Rodzinę wspierającą ustanawia odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej. Opinia wydawana jest po uprzednim przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:

- 1) opiece i wychowaniu dziecka;
- 2) prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- 3) kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołowie pozyskał w 2018 roku dwie rodziny chętne do pełnienia funkcji rodziny wspierającej. Zgodnie z ustawą z rodziną wspierającą wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej zawiera umowę. W 2018 roku podpisane zostały dwie takie umowy i od 2019 roku rodziny nawiązały „współpracę”.

Wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin

Na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie gminy Mikołów został powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Do

zadań Zespołu należy integrowanie i koordynowanie działań jednostek wchodzących w jego skład oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przede wszystkim poprzez: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie; podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku; inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie; rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Działania prowadzone przez poszczególne grupy robocze Zespołu skupiają się na udzielaniu osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie informowania, skierowania i motywowania do skorzystania z poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego. W przypadkach wymagających interwencji udzielenia jest pomoc osobie dotkniętej przemocą w rodzinie w formie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia. Ponadto w kontakcie z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, udzielana jest informacja o możliwości złożenia stosownego wniosku do Sądu o wydanie nakazu opuszczenia lokalu, przez co istnieje szansa uniemożliwienia osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej. W kontakcie z osobami, wobec których istnieje podejrzenie o doznawaniu przemocy w rodzinie jest prowadzona intensywna praca socjalna w formie motywowania jej do skorzystania z pomocy psychologicznej czy uczestnictwa w terapii indywidualnej, udziale w grupie wsparcia dla osób dotkniętych przemocą.

W ramach wsparcia interdyscyplinarnego w niektórych przypadkach rodziny zostały objęte pomocą w formie usługi asystenta rodziny czy uczestnictwa dzieci i młodzieży z tych rodzin w zajęciach Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy Opiekuńczo-Specjalistyczna w Mikołowie. Świetlica tworzy alternatywne środowisko rozwojowe, wyposaża w umiejętności niezbędne do funkcjonowania w społeczeństwie, przygotowuje do podejmowania odpowiedzialności za własne postępowanie oraz uczy samodzielnego i konstruktywnego funkcjonowania w życiu, zapewnia opiekę, pomoc pedagogiczną, psychologiczną, możliwość rozwoju pasji i zainteresowań. Realizuje również programy psychokorekcyjne zmierzające do zmiany postaw

i zachowań dzieci, zwłaszcza zachowań aspołecznych, postaw roszczeniowych, bierności czy bezradności.

Tabela 2. Zestawienie działań Zespołu Interdyscyplinarnego w 2018 roku

Działania zespołu interdyscyplinarnego	ogółem
Liczba prowadzonych „Niebieskich Kart”	103
Liczba zgłoszonych „Niebieskich Kart”, w tym:	71
Liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych	100
Liczba rodzin, w których zamknięto procedurę „Niebieskiej Karty”	50
Liczba rodzin objętych pracą socjalną	97
Liczba rodzin objętych pomocą finansową	18

Opracowanie własne

Kolejnym aktywnie działającym na rzecz wspierania rodzin podmiotem jest Mikołowskie Stowarzyszenie Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki „Zmiana”. Celem działalności Stowarzyszenia jest udzielanie pomocy psychologicznej osobom znajdującym się w trudnych kryzysowych sytuacjach związanych z przemocą domową i uzależnieniami od alkoholu i narkotyków. Wsparciem i pomocą obejmowane są zarówno osoby doświadczające przemocy, stosujące przemoc, osoby uzależnione od środków psychoaktywnych jak i rodziny tych osób. Do dyspozycji osób poszukujących pomocy jest konsultant oraz psycholog lub terapeuta uzależnień, co pozwala na zachowanie standardów profesjonalnej pomocy psychospołecznej. Świadczona pomoc ma charakter indywidualny oraz grupowy. Udzielana jest również pomoc w formie doradztwa on-line za pośrednictwem drogi e-mail.

W ramach swojej działalności Stowarzyszenie prowadziło w okresie obowiązywania Programu:

- Konsultacje indywidualne, doradztwo i indywidualną pomoc psychologiczną dla osób doznających różnych form przemocy i uzależnień – 42 osoby dorosłe i 34 dzieci (łącznie 21 rodzin),
- Konsultacje indywidualne dla sprawców przemocy – 23 osoby,
- Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy – 12 osób,
- Grupa edukacyjno – wspierająca dla osób doznających przemocy – 36 kobiet,
- Konsultacje i doradztwo dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków – 32 osób,
- Konsultacje i doradztwo dla osób współuzależnionych – 86 osób,
- „Akademia Dobrego Rodzica” – 18 osób oraz 5 osób w ramach konsultacji indywidualnych,
- Grupowe zajęcia edukacyjno – terapeutyczne dla osób ze stwierdzonym syndromem Dorosłego Dziecka Alkoholika – 7 osób.

Do wsparcia interdyscyplinarnego dzieci i rodzin można także zaliczyć promowanie zdrowego stylu życia. W tej kwestii Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Powrót” w Mikołowie prowadzi działania wspierające dla osób dotkniętych problemami alkoholowymi, spotkania integracyjne, konsultacje i porady. Stowarzyszenie organizowało w 2018 roku:

- Pomoc osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom – działalność psychospołeczna, psychoedukacyjna, rehabilitacyjna – udzielono 1.412 konsultacji
- kampanię społeczną „łańcuch Czystych Serc” w geście wyrażającym sprzeciw wobec narkotyków i alkoholu, przemocy interpersonalnej, nietolerancji – ponad 2.500 uczestników,
- profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną
- imprezy propagujące zdrowy styl życia i alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, w tym dyskoteki dla młodzieży szkolnej i pozaszkolnej pod hasłem „Potrafię bawić się bez używek” – 393 osoby,
- XIX Edycję Powiatowej Młodzieżowej Szkoły Liderów – 56 uczestników.

Promowanie zdrowego stylu życia jest umiejętnie łączone z organizowaniem czasu wolnego dzieci i młodzieży przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mikołowie. W tym temacie MOSiR organizuje imprezy oraz zajęcia o charakterze sportowym i rekreacyjnym, w których uczestniczyć mogą dzieci z gminy Mikołów. Wychowywanie przez sport i idea uczciwej rywalizacji ma za zadanie zwrócić uwagę dzieci na zdrowy tryb życia oraz rozwijanie ich zainteresowań sportowo – rekreacyjnych. „Igrzyska Przyszłych Olimpijczyków”, to jedna z imprez, której głównym celem jest propagowanie aktywności fizycznej i sportowego współzawodnictwa w myśl zasad fair-play oraz promowanie idei olimpijskiej, według której ważne jest przede wszystkim uczestnictwo w zawodach sportowych, a nie wynik. Jest to także szansa na integrację dzieci z Mikołowa oraz wyłonienie nadziei olimpijskich. Standardowo prowadzone są też wydarzenia, które powtarzają się cyklicznie. Jednym z nich jest akcja „Poznaj pierwsze kroki na lodzie” oraz „Pierwsze kroki z hokejem”, współfinansowane przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. W ferie oraz wakacje organizowane są akcje „Ferie dla Aktywnych” i „Lato dla Aktywnych”, podczas których na obiektach administrowanych przez MOSiR, prowadzone są zajęcia mające na celu zapewnienie aktywnej formy spędzenia czasu wolnego, a także korelacji między aktywnością uczniów, a ich dobrymi wynikami w nauce w okresie szkolnym oraz dbałość o zapewnienie dobrych relacji z rówieśnikami. Dbając o wszechstronny rozwój dzieci, mając na uwadze nie tylko zdrowie, ale także osobowość i odporność organizmu organizowana jest akcją „Wyrolujmy nudę”, w trakcie której najmłodsi mogą nauczyć się jazdy na rolkach. Dwukrotnie organizowane są „Biegi dla dzieci i młodzieży” oraz „Czwartki Lekkoatletyczne” na terenie Kompleksu sportowo-rekreacyjnego MOSiR, które cieszą się ogromną popularnością. Ich efektem jest utworzenie sekcji lekkiej atletyki, której zawodnicy odnoszą coraz większe sukcesy na arenach sportowych. Przez cały rok odbywa się również akcja „BiegamBoLubię”, zachęcająca do krzewienia kultury fizycznej, a w szczególności dbanie o bezpieczeństwo i prawidłowe nawyki biegowe. Popularyzacja siatkówki w Mikołowie odbywa się również poprzez turnieje minisiatkówki, a do najbardziej prestiżowych należą „Turnieje Finałowe Minisiatkówki Kinder + Sport”, w których biorą udział młodzi zawodnicy. Ponadto dla wielbicieli dwóch kółek dwukrotnie organizowane są „Mikołowskie Rodzinne Rajdy Rowerowe”, odbywające się na terenie naszego powiatu, natomiast na boiskach „Orlik 2012” odbywają się wakacyjne turnieje dzikich drużyn, a na boiskach sołeckich rozgrywana jest „Mikołowska Liga Maluchów”. MOSiR jest także współorganizatorami „Ogólnopolskich Wścigów w Kolarstwie Przelajowym o Puchar

Burmistrza Mikołowa”, w których udział bierze elita zawodników z całej Polski. Dużym zainteresowaniem cieszył się również „Projekt Orzełek – Puchar Świata Przedszkolaka”, przyciągający liczne grono najmłodszych adeptów piłki nożnej. Wszystkie te działania w znacznej mierze przyczyniają się do integracji społeczności lokalnej, a także kształtują zaangażowanie, dyscyplinę oraz uczą zasad uczciwego współzawodnictwa i przestrzegania określonych reguł.

Wiele imprez odbywa się także w Hali Sportowej, uczestnicy regularnie podejmując aktywność fizyczną na wszystkich etapach swojego życia wpływają na dłuższe pozostawanie w zdrowiu i zwiększają tym samym swoją sprawność fizyczną.

Jednocześnie Gmina Mikołów współpracuje z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie. W 2018 roku podjęto współpracę w dziedzinach przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, wzmacniania pomocy społecznej i działalności charytatywnej, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, ochrony i promocji zdrowia oraz turystyki i krajoznawstwa.

Mając na uwadze promowanie szeroko rozumianych wartości rodziny, w 2018 roku wraz z Akademią Rozwoju KONEKTOR zorganizowano i przeprowadzono warsztaty rozwojowe z zakresu wspierania rodziny.

W ramach całego przedsięwzięcia przeprowadzono:

- Warsztaty dla rodzin wspierających
- Grupę wsparcia dla dorosłych, w tym w szczególności dla rodziców z elementami edukacyjnymi
- Zajęcia o profilu terapeutyczno-edukacyjno - motywacyjnym
- Warsztaty dla rodziców i opiekunów
- Warsztaty dla dzieci i młodzieży

Wszystkie zajęcia stanowią kompletną całość i w założeniu powinny być interdyscyplinarną, bezpłatną pomocą dla rodzin, które stoją w obliczu wyzwań stawianych przez współczesny świat. Wspólnym celem warsztatów jest zapewnienie kompleksowego wsparcia rodzicom

w trudnym zadaniu jakim jest mądre, wolne od przemocy życie w rodzinie i społeczności oraz wychowanie dzieci.

Korzyści płynące z udziału w organizowanych formach wsparcia:

- wzmocnienie wewnętrznych zasobów uczestników, umożliwiających radzenie sobie z wyzwaniami dnia codziennego,
- zwiększenie wiedzy o sobie samym, o swoich potrzebach, przekonaniach,
- zwiększenie pewności siebie i wiary we własne siły,
- budowanie nowych korzystniejszych relacji z rodziną, dziećmi, otoczeniem,
- lepsze samopoczucie,
- możliwość nawiązania kontaktu z innymi i wymiany doświadczeń;
- możliwość uzyskania wiedzy na temat rozwoju i potrzeb dziecka,
- możliwość uzyskania wiedzy i nowych umiejętności z zakresu wychowywania dziecka;
- zyskanie większego spokoju i świadomości własnych kompetencji w kontakcie z dzieckiem,
- pewniejsze poczucie się w roli rodzica,
- pozyskanie umiejętności reagowania na trudne emocje

Fundacja Szafa Gra realizowała w 2018 roku zadanie mające na celu rozwinięcie w Mikołowie-Bujakowie profilaktyki rówieśniczej, wyłaniającej i angażującej liderów młodzieżowych do działań na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom w środowisku lokalnym; zwiększono promocję życia bez uzależnień poprzez realizację atrakcyjnych imprez bez używek; zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, młodzieży i rodziców zamieszkujących Mikołów-Bujaków.

YAQ Projekt Pracownia Rozwoju Społecznego realizowała zadanie, które ukierunkowane było na zapobieganie wśród młodzieży uzależnieniom oraz powiązanych z uzależnieniami patologiami społecznymi poprzez działania o charakterze profilaktycznym w obszarach: profilaktyka uzależnień, profilaktyka zachowań agresywnych, profilaktyka zaburzeń i chorób

psychicznych, profilaktyka ciąż wśród nastolatków, wychowanie w miłości i odpowiedzialności za swoją seksualność, wzmacnianie zachowań asertywnych, wzmacnianie podstawowych więzi społecznych, wzmacnianie pozytywnych motywacji i przekonań normatywnych. Przeprowadzono dwie edycje programu „Archipelag Skarbów” obejmujące blok warsztatów dla młodzieży, rady pedagogicznej oraz spotkania dla rodziców.

Ponadto, realizacja celu zasadniczego polegała na wsparciu środowiska społecznego młodzieży poprzez edukację, szkolenie oraz podnoszenie kompetencji dorosłych w obszarach: świadome uczestniczenie dorosłych w życiu młodzieży umożliwiające realizację założonych celów; budowanie poczucia więzi między młodzieżą, a dorosłymi; rola spójności przekazywanych wartości w kształtowaniu przekonań normatywnych młodzieży; wspieranie autorytetów; edukacja w zakresie czynników chroniących oraz czynników ryzyka mających wpływ na zachowania; wprowadzenie rozwiązań systemowych z zakresu metodologii pracy warsztatowej w procesie edukacji młodzieży.

Fundacja Pomocy dzieciom ULICA realizowała w okresie marca 2018r. do grudnia 2018r. oraz czerwca 2018r. do sierpnia 2018r. Projekt „Profilaktyka uniwersalna – Ambasadorzy Niemożliwego”. Przeprowadzono spotkania w szkołach podstawowych na terenie Mikołowa, konsultacje dla pedagogów, nauczycieli, dyrektorów, opiekunów/rodziców, grupa młodzieży odbyła program poza terenem szkoły. Do realizacji założono wzrost świadomości wśród młodzieży wiedzy na temat konsekwencji sięgania po środki psychoaktywne, poznanie zasad zdrowego trybu życia bez środków psychoaktywnych, wzmocnienie postaw leaderskich wśród młodzieży, współpraca z nauczycielami, dyrektorami, pedagogami, rodzicami/opiekunami – budowanie pozytywnych relacji z drugim człowiekiem (dzieckiem, podopiecznym, otoczeniem).

Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii realizowało cykl programów profilaktycznych w szkołach na terenie miasta Mikołów, które pozwoliły na osiągnięcie celów: zdobycie wiedzy na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, doprowadzenie do osobistej decyzji młodzieży o nieużywaniu substancji psychoaktywnych, wykształcenie właściwej postawy rodziców i wychowawców młodzieży zagrożonej uzależnieniem od substancji psychoaktywnych, uświadomienie natychmiastowych strat w związku z używaniem używek, uświadomienie modelującego wpływu dorosłych na zachowanie dziecka.

Przeciwdziałanie degradacji społecznej dzieci i rodzin

W celu skutecznego zapobiegania degradacji społecznej dzieci i rodzin, w pierwszej kolejności musi zostać dokonana analiza sytuacji tych rodzin. Taka analiza przeprowadzana jest przez pracownika socjalnego, do którego rodzina się zgłasza, a w dalszej kolejności, przez przydzielonego w razie potrzeb asystenta rodziny.

Tabela 3. Analiza sytuacji rodzin korzystających ze wsparcia MOPS Mikołów w 2018 roku

Przyczyna trudnej sytuacji rodzin korzystających ze wsparcia	ogółem
długotrwała lub ciężka choroba	387
ubóstwo	214
bezrobocie	178
niepełnosprawność	235
potrzeba ochrony macierzyństwa	46
bezzradność w sprawach op. – wych. i prowadzenia gosp. domowego	152
przemoc w rodzinie	14
alkoholizm	32

Opracowanie własne

Właściwie dokonana analiza sytuacji, wraz z określeniem dominujących problemów, prowadzi do skutecznego działania w kierunku zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych i potrzeb wyższego rzędu. Te podstawowe potrzeby bytowe są zaspokajane w pierwszej kolejności przez pomoc finansową udzielaną osobom i rodzinom adekwatnie do ich sytuacji.

W zakresie prewencji degradacji społecznej szereg założeń realizuje Placówka Wsparcia

Dziennego Świetlica Opiekuńczo-Specjalistyczna w Mikołowie, która prowadzi swoją działalność na podstawie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W Świetlicy realizowane są programy psychokorekcyjne zmierzające do zmiany postaw i zachowań dzieci, zwłaszcza zachowań aspołecznych, postaw roszczeniowych, bierności czy bezradności. Ważne jest realizowanie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dzieci i młodzieży, poprzez uczestnictwo w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i terapeutycznych. Dzieci realizują programy profilaktyczne dostosowane do indywidualnych problemów oraz diagnozy sytuacji grupowej.

W ramach prowadzonej działalności placówka w okresie 2018 roku zrealizowała do dnia 31 sierpnia 2018 projekt „Postaw na lepsze jutro” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020.

W czasie trwania Projektu w placówce funkcjonował Klub Młodzieżowy, który oferował młodzieży w wieku 13 – 18 lat pomoc w nauce oraz zajęcia grupowe, funkcjonalno-siłowe, kulinarne i użyteczno-techniczne.

Rozszerzając ofertę placówki realizowano zajęcia prowadzone przez wykwalifikowanych instruktorów - plastyczne i rękodzieła, fotograficzne, nauka angielskiego, oraz sportowe, a od maja 2018 również robotyka, logorytmika, trening umiejętności społecznych, gimnastyka na zdrowy kręgosłup, ju-jitsu. Wychowankowie korzystali z indywidualnych zajęć psychologicznych oraz logopedycznych.

Ponadto w okresie wakacyjnym odbywały się półkolonie, w ramach których miały miejsce m.in. zajęcia rekreacyjne na Otwartym Kąpielisku Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji i w Parku Plany w Mikołowie oraz wycieczki rekreacyjno-kulturalne:

- wyjazd do Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łaziskach Górnych na kręgielnię i plac zabaw
- wyjazd do Osikowej Doliny – warsztaty rękodzieła
- wyjazd do Górnośląskiego Parku Etnograficznego w Chorzowie – zajęcia dydaktyczne
- wyjazd do Zatorlandu – zajęcia rekreacyjne i dydaktyczne
- wyjazd do Parku Westernowego Twinpigs i do Muzeum Ognia

- wyjazd do Śląskiego Ogrodu Botanicznego – zajęcia dydaktyczne.

W ramach placówki działa również jej filia, która jako podstawowe zadanie realizuje funkcję opiekuńczą. Celem tej placówki jest głównie pomaganie dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowanie czasu wolnego. Placówka organizuje różnego rodzaju zajęcia okolicznościowe i tematyczne, angażując do tych przedsięwzięć lokalną społeczność. Dzieci otrzymują również pomoc w nauce i odrabianiu zadań domowych. W ramach stałych zajęć w 2018 roku filia prowadziła wspólne zajęcia czwartkowe w filii biblioteki Miejskiej, jak również raz w miesiącu dzieci uczestniczyły w seansie filmowym organizowanym w bibliotece. Głównie we wtorki uczestnicy zajęć brali udział w ćwiczeniach organizowanych przez Śmiłowicką Ochotniczą Straż Pożarną. Stałymi elementami pracy były również warsztaty fotograficzne, na których dzieci zgłębiały wiedzę w zakresie fotografii.

W celu ograniczenia doświadczania przez dzieci i rodziny wykluczenia społecznego spowodowanego m.in. trudnościami rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w ramach Programu Wsparcia Społeczności Lokalnych w 2018 roku, we współpracy z Akademią Rozwoju KONEKTOR utworzono i prowadzono klub dziecięco – młodzieżowy „Stacja Rynek”.

Wsparciem objęto 16 uczestników zamieszkujących rewitalizowany obszar Gminy Mikołów, doświadczających wykluczenia społecznego. Spotkania w ramach klubu to alternatywa dla źródeł wiedzy o życiu płynących z ulicy. Działania klubu opierają się o animację i streetworking z wykorzystaniem innowacyjnych metod pracy z dziećmi i młodzieżą. Wsparcie obejmuje:

- zajęcia edukacyjne,
- zajęcia kulturalno – oświatowe,
- zajęcia sportowo – rekreacyjne,
- zajęcia ekologiczno – kulinarne,
- animatora,
- wolontariat,
- warsztaty dla rodziców.

Skutecznym sposobem na przeciwdziałanie degradacji społecznej jest organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci i młodzieży. W tym zakresie skuteczne działania podejmuje m.in. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mikołowie, który w opisanych wcześniej działaniach łączy kilka funkcji – promowanie zdrowego stylu życia, organizacja czasu wolnego w formie zajęć rekreacyjno – sportowych, a także zachęcanie rodziców do wspólnego aktywnego spędzania czasu wolnego z dziećmi.

Ponadto wraz z Akademią Rozwoju KONEKTOR zorganizowano półkolonie „Wakacyjne Obozy Marzeń- Ambasadorzy Niemożliwego” z zajęciami na podstawie autorskiego programu „Ambasadorzy Niemożliwego” o charakterze profilaktyki uniwersalnej. Celem działania było przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym, w tym przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy w rodzinie, a w szczególności promowanie trzeźwego stylu życia.

Stowarzyszenie SILOE zrealizowało Obóz turystyczno – krajoznawczy z programem profilaktycznym: zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży zagrożonych występowaniem problemów uzależnienia alkoholowego propagując trzeźwy i zdrowy styl życia.

Stowarzyszenie „Uśmiech” zorganizowało letni wypoczynek z programami profilaktycznymi: zwiększenie wiedzy na temat uzależnień i ich skutków dla zdrowia i życia człowieka, zwalczanie i przeciwdziałanie patologiom społecznym – właściwe formy zachowań w grupie rówieśniczej, kształtowanie postawy abstynenckiej

Zapewnienie infrastruktury i dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego.

Zapewniając rodzinom z gminy Mikołów dostępność do usług w zakresie opieki, w 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej świadczył pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowanych do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności, świadczonych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym, w tym dla osób

z zaburzeniami psychicznymi.

Usługi opiekuńcze zorganizowano dla 196 osób, co dało 56.469 świadczeń.

Ze specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania skorzystało dziewięć osób, w tym ośmioro dzieci, co przełożyło się łącznie na 1.507 świadczeń w ciągu całego roku.

W ramach usług specjalistycznych świadczone były:

- ✓ terapia czaszkowo – krzyżowa
- ✓ muzykoterapia
- ✓ komunikacja alternatywna
- ✓ terapia ręki
- ✓ terapia sensomotoryczna
- ✓ kinezyterapia z elementami SI
- ✓ dogoterapia
- ✓ hipoterapia
- ✓ fizjoterapia
- ✓ logopedia metodą krakowską
- ✓ terapia pedagogiczna
- ✓ masaż
- ✓ asystent osoby niepełnosprawnej

W ramach realizowanego projektu „Postaw na lepsze jutro” zapewniono dostępność usług w zakresie poradnictwa specjalistycznego, a konkretnie prowadzone było wsparcie prawne, gdzie udzielane było poradnictwo dla otoczenia uczestników, w szczególności poradnictwo dotyczyło prawa rodzinnego. Wsparcie prowadzone było raz w miesiącu od stycznia do czerwca 2018r.

Ponadto od 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołowie również świadczy poradnictwo psychologiczne dla klientów korzystających z różnych form pomocy, w tym też dla rodzin borykających się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Psycholog udziela

porad i wsparcia stacjonarnie, w siedzibie Ośrodka, jak również w razie potrzeby wyjazdowo – w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej wsparcia.

Finansowanie

Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny pochodzą z:

- budżetu Gminy
- budżetu Państwa
- środków zewnętrznych pozyskanych przez Gminę Mikołów
- środków pozyskiwanych przez organizacje pozarządowe

Zestawienie potrzeb

Z analizy problemów, z jakimi stykają się ostatnio asystenci rodziny, pracownicy socjalni i inne osoby współpracujące z rodzinami, płyną sygnały o konieczności zapewnienia większego dostępu do terapii małżeńskiej. Prawdopodobnie jest to wynik znacznego osłabienia w ostatnich czasach instytucji rodziny. Bezpośrednio z tego wynika także konieczność wdrożenia i prowadzenia mediacji rodzinnych. Taka forma pomocy może pomóc w budowaniu korzystnych, pozytywnych relacji z małżonkiem i z dziećmi, powiązać rodzinę z otoczeniem, nauczyć reagowania na trudne emocje i wzmocnienia czynników chroniących i profilaktyki zachowań ryzykownych w procesie wychowania dziecka.

STARSZY INSPEKTOR DZIAŁ POMOCY ŚRODOWISKOWEJ

Starszy Inspektor bezpośrednio podlega Kierownikowi Działu Pomocy Środowiskowej

1. Zadania i odpowiedzialność

- a. Przygotowywanie projektów decyzji administracyjnych z zakresu przyznawanych świadczeń;
- b. Koordynowanie realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (FEAD);
- c. Wykonywanie czynności technicznych związanych z realizacją świadczeń w tym sporządzenie list wypłat przyznawanych świadczeń;
- d. Gromadzenie i przetwarzanie w zakresie określonych w ustawie danych osobowych wnioskodawców i członków ich rodziny;
- e. Współpraca z innymi organami w zakresie realizacji wykonywanych zadań;
- f. Przygotowywanie wniosków o zamówienie publiczne i przekazywanie ich do Centrum Usług Wspólnych;
- g. Przygotowywanie wniosków i prowadzenie procedur w sprawie zamówień publicznych, które nie podlegają opracowaniu przez Centrum Usług Wspólnych, w szczególności:
 - sporządzanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia,
 - przekazywanie do Działu Księgowości pisemnej informacji dotyczącej zwalniania i przyjmowania wadium,
 - przekazywanie do Działu Księgowości pisemnej informacji dotyczącej zwalniania i przyjmowania zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
 - ocena formalno – prawna składanych ofert,
 - sporządzanie umów o zamówienia publiczne,
 - udział w pracach komisji przetargowej,
 - prowadzenie korespondencji (odpowiedzi na zapytania, pisma wynikające z procedury),
 - koordynowanie czynności związanych z zawarciem umowy z wybranym oferentem,
 - sporządzanie protokołu z prowadzonego postępowania,
 - prowadzenie rejestru udzielanych postępowań;
- h. Wykonywanie innych czynności zmierzających do wyłonienia wykonawcy;
- i. Opracowywanie regulaminu udzielania zamówień publicznych w MOPS Mikołów,
- j. Sporządzanie rocznego sprawozdania o udzielanych zamówieniach w MOPS i przekazywanie go do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych;
- k. Przygotowywanie informacji i sprawozdań z wykonanej pracy;
- l. Obsługa programów i systemów informatycznych wykorzystywanych do realizacji zadań;
- m. Zachowanie w tajemnicy informacji uzyskanych w toku czynności zawodowych, chyba że działa to przeciw dobru osoby lub rodziny – także po ustaniu zatrudnienia;
- n. Stosowanie i przestrzeganie aktualnych przepisów prawa;
- o. Wykonywanie poleceń służbowych bezpośredniego przełożonego związanych z wykonywaniem pracy.

2. Kryteria oceny, odpowiedzialność

- a. Wykonywanie zadań sumiennie, sprawnie i bezstronnie;
- b. Dotrzymanie terminów realizacji pracy;
- c. Właściwe wykorzystanie czasu pracy;
- d. Zachowanie uprzejmości i życzliwości w kontaktach z obywatelami, zwierzchnikami, podwładnymi oraz współpracownikami;
- e. Zachowanie się z godności w miejscu pracy i poza nią;
- f. Rozwój osobisty i zawodowy.

.....
(data i podpis pracownika)

.....
(podpis pracodawcy)

